

ANNE KJELLBERG, „*Religion og dyd — retskafenhed og flid*”. *Ni navneduker forteller sin historie*, „By og Bydg. Norsk Folkemuseums Arbok 1979—1980”, t. XXVIII, 1981, s. 61—88, ryc. 21.

Typowe dla protestantyzmu haftowane hasło „Religia i cnota — uczciwość i pilność” wprowadza dobrze w atmosferę dziewięciu sztuk mistrzowskich wykonanych w Norwegii w latach 1794—1803. Na białej wełnianej tkaninie wykonanej splotem płóciennym haftowano barwnymi nićmi, dziesięcioma ściegami, wielkie sceny figuralne przedstawiające tematykę ze Starego i Nowego Testamentu z cnotami cierpliwości, nadziei, pokoju i sprawiedliwości. Autorka poszukiwała wzorów tego typu przedstawień figuralnych. Niektóre z nich można by związać z książką wzorów hafciarskich opublikowaną w Kopenhadze w 1794 r., jednakże znaleziono tam tylko mniej ważne szczegóły ornamentu. Należało więc sięgnąć do wzorów ikonograficznych z lat 1625—1630 ukazujących sceny biblijne. Artykuł sumiennie analizuje te hafciarskie opowiadania pod względem technicznym i artystycznym. Jego lektura nasuwa również refleksje o silnej tradycji całych zespołów scen figuralnych zawierających wiele archaicznych elementów z życia codziennego. Mogły one sięgać nawet późnego średniowiecza.

I. Turnau